

GIÁO SƯ TRỊNH XUÂN THUẬN NÓI CHUYỆN VỀ KHOA HỌC VŨ TRỤ

Vị giáo sư nổi tiếng thế giới về thiên văn học, Trịnh Xuân Thuận đã có buổi nói chuyện tại Liên hiệp các hội khoa học và kỹ thuật Việt Nam (Vusta) với chủ đề Phổ biến khoa học vũ trụ sáng 7/12.

>>> Nhà thiên văn hàng đầu thế giới về Việt Nam thuyết trình Nói tiếng Việt không thật chuẩn, minh họa bài nói bằng tiếng Anh, thi thoảng nhờ người thư ký phiên dịch vài từ, nhưng buổi nói chuyện của giáo sư Nguyễn Xuân Thuận vẫn hấp dẫn hội trường đông kín người tại Vusta suốt gần 3 tiếng đồng hồ. Buổi thuyết trình của giáo sư Thuận đã khái quát lịch sử hình thành ý tưởng vũ trụ của loài người với nhiều cách nghĩ khác nhau về vũ trụ, từ quan điểm sai lầm thuở sơ khai ban đầu như trái đất là trung tâm vũ trụ, mặt trời là trung tâm vũ trụ cho đến khi ra đời lý thuyết vũ trụ gồm vô số các thiên hà như ngày nay. Trong câu chuyện, giáo sư Thuận nói về các thành viên trong hệ mặt trời, từ sao Thủy đến sao Diêm Vương, các thiên hà, các tinh vân, lỗ đen. Ông cũng giới thiệu về kính thiên văn lớn tại Mỹ và trên thế giới mà ông từng sử dụng. Giáo sư Trịnh Xuân Thuận Nói về sự lịch sử hình thành vũ trụ, giáo sư Trịnh Xuân Thuận cho rằng: "Vũ trụ có ngẫu nhiên hay không là quan điểm của mỗi người. Với tôi thì vũ trụ hình thành không phải ngẫu nhiên, vì sắc đẹp hài hòa hoàn hảo và tuyệt vời của vũ trụ tạo thành khối thống nhất của như ngày này thì chắc chắn có chủ ý tạo ra". Tuy nhiên, theo giáo sư Thuận, đối tượng sáng tạo ra vũ trụ đó không phải là con người cụ thể, như Chúa hay Phật tổ. Ông cũng cho rằng, nếu ai đó nói ngẫu nhiên cũng không sao nếu họ đưa ra cách lý giải hợp lý. Giáo sư Trịnh Xuân Thuận cho biết, nếu tính tuổi của vũ trụ đến nay là tròn một năm (với vụ nổ Big Bang là ngày 1/1), thì hệ mặt trời hình thành vào ngày 9/9, tế bào đầu tiên hình thành ngày 25/9, cái cây đầu tiên xuất hiện 23/12, động vật có vú 26/12 và người cổ đầu tiên vào ngày cuối cùng của năm - 31/12. Trong buổi nói chuyện, giáo sư dành gần nửa thời gian để nói về khoa học thiên văn và Phật giáo. "Phật giáo nhìn vào trong, còn thiên văn nhìn ra ngoài. Khoa học cần trí tuệ phân tích, làm cách chính xác với dụng cụ như kính thiên văn. Còn Phật giáo dùng trực giác để tìm hiểu sự thật. Như vậy, Phật giáo và khoa học thiên văn có hai lối nhìn khác nhau", ông nói. Tuy nhiên giáo sư Thuận cho hay, giữa Phật giáo và khoa học có nét tương đồng. Ông phân tích, Phật giáo có nói đến sự vô thường, cái gì cũng thay đổi. Đó cũng là đề tài của khoa học thế kỷ 20. Trước kia, người ta tưởng vũ trụ là bất biến, theo quan điểm của Aristotle. Nhưng sau này, khoa học đã chứng minh, vũ trụ thay đổi, và trong vũ trụ, mọi vật đều thay đổi. "Mỗi một thứ đều được sinh ra, sống cuộc đời của nó rồi chết đi. Đức Phật cũng nói rằng, mọi sự vật trên thế gian đều hiện hữu dưới hình thức các mối quan hệ", giáo sư Thuận nhấn mạnh. Tại buổi thảo luận, nhiều câu hỏi của các nhà khoa học đưa ra thể hiện niềm say mê thiên văn học như năng lượng tối, vũ trụ trong những giây đầu tiên, các lỗ đen và cả những sửa đổi gần đây trong lý thuyết lỗ đen của Hawking, hiện tượng nhật thực trong quan niệm của người dân gây ra sâu bệnh, hiện tượng hạt neutrino

n h a n h h o n á n h s á n g .